

Měsíčník EU aktualit

číslo 106,
červenec 2012

strana 2	Červnový summit EU navrhl bankovní unii
strana 2	Kypr se stal novou předsednickou zemí Evropské unie
strana 4	Španělsko a Kypr požádaly o finanční pomoc EU
strana 7	Rýsuje se počet OP na období 2014-2020: bude jich šest?
strana 11	Hlavní téma:
Koncept klastrů a konkurenceschopnost v politikách EU

Česká spořitelna, a.s.
Olbrachtova 1929/62
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Jan Jedlička

manažer EU Office

+420 956 718 014, jjedlicka@csas.cz

Petr Zahradník

+420 956 718 013, pzahradnik@csas.cz

Iva Dlouhá

+420 956 718 015, idlouha@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEG. ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny

+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

KORPORÁTNÍ FINANCOVÁNÍ

Filip Husák

specialista EU Programu Business

+420 956 714 255, fhusak@csas.cz

FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU

Milan Kutnar

specialista EU Programu Region

+420 956 714 443, mkutnar@csas.cz

GRANTIKA ČESKÉ SPOŘITELNY

Richard Lev

ředitel odboru Projektové poradenství

+420 731 192 877, lev@grantikacs.com

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou portál EurActiv.cz a společnost Grantika ČS

 GRANTIKA
ČESKÉ SPOŘITELNY

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Vážený čtenáři,

s nástupem prázdninového období se odehrál ještě jeden důležitý summit Evropské rady, jehož význam byl předeslán z několika důvodů. V první řadě se jednalo o první setkání šéfů států a vlád EU, jehož byl účasten nový francouzský prezident, jehož rétorika zásadně přispěla k úsilí nejen škrtnat, brzdit či spořit, ale taktéž tvořit a rozvíjet se. Význam summitu taktéž spočíval v tom, že taktéž vlastně poprvé mohl v rámci celého cyklu vyhodnotit průběh tzv. Evropského semestru a nabídnout členským státům doporučení k nápravě jejich ekonomických nerovnováh a problémů nejrůznějšího typu. Mediálně nejděčnějším tématem se poté stalo úsilí u vytváření tzv. bankovní unie, tedy podmínek pro společný výkon bankovního dohledu a v odůvodněných případech i tzv. přímé rekapitalizace bank v členských zemích eurozóny. Úplně novým prvkem v sadě opatření a hospodářsko-politických nástrojů je prorůstový pakt.

V tradičním ideovém souboji, zda léčba vážných ekonomických neduhů prakticky všech členských států má být založena na fragmentaci a návratu k národně laděným politikám, či naopak na posílení integrace v rozumné míře a tam, kde to zvolené diagnóze pomůže, zjevně získal silnější podporu druhý koncept.

Je dobré si uvědomit, že značka „Evropa“ by neustálým pokoušením navrtávat společné základy, jež se i v době krize osvědčily a přispěly ke stabilitě, mohla odsoudit k zániku v té podobě, v níž ji generace přelomu milénia zná. Samozřejmě si lze představit i Evropu, jež je založena na jakési spontánní, přirozené integraci v konceptu, který ladí uším liberála spíše, než integrace založená na cíleném, právně posvěceném úsilí. Ale i liberál by jednoho dne musel – aby celý tento systém řádně fungoval – připustit, že stanovení pravidel hry i sankcí za jejich porušování je nutné. Třeba by těmto pravidlům hry neřikal regulace, kterou a jejíž obsah tak vehementně kritizuje v případě stávající podoby integrace. Ano, můžeme připustit, že ona pravidla by mohla nabýt jiné podoby, ale pro otevření prostoru v rámci celé Evropy by se mělo i tak jednat o pravidla společná, jejichž tvůrcem a strážcem není jakýsi anonymní a neurčitý „Brusel“, ale všichni účastníci tohoto procesu. Ale ani v tom se od nynější praxe EU tento přístup zas až tak propastně neliší.

I členové EFTA, včetně velmi opatrného Švýcarska či velmi pozitivně specifického Lichtenštejnska oceňují a připouštějí, že volnost hranic pro obchod, podnikání, mobilitu, praktický život, je neocenitelné aktivum, jehož se Evropě podařilo dosáhnout; a nijak navíc nezpochybují ani potřebu toto teritorium smluvně ošetřit pravidly hry, jimž nutně nemusíme říkat regulace. Je to taktéž prostor pro to, aby se iniciativní hlas, vzešlý od jakéhokoliv členu uskupení – velkého či malého, bohatého či chudého – neztratil a byl uplatněn.

Současně bych se chtěl na tomto místě rozloučit s početným čtenářstvem Měsíčníku EU aktualit a poděkovat mu za milou, kompetentní a setrvalou pozornost a přízeň svým – na tomto místě – posledním přáním všeho dobrého v létě roku 2012.

Petr Zahradník

Koncem června se konal klíčový summit EU v Bruselu. Na pořadu jednání byla záchrana eurozóny, posílení prorůstových opatření a jednotný evropský patent. S 1. červencem se ujme Kypr předsednictví v Radě EU. Klíčová budou jednání o víceletém finančním rámci 2014 – 2020. Řecké volby vyhráli konzervativci z Nové demokracie a premiérem se stal jejich předseda Antonis Samaras. Čeští poslanci podpořili vznik trvalého záchranného fondu eurozóny ESM.

POLITIKA

Červnový summit EU navrhl bankovní unii

Na konci června **proběhl summit EU v Bruselu**, jehož nejdůležitějším tématem byla především záchrana eurozóny. Kromě toho se diskutovalo také o posílení prorůstových opatření a evropském patentu.

Směrem k bankovní unii

Eurozóna se shodla na **dohledu nad bankami**, který bude vykonávat systém v čele s Evropskou centrální bankou, která bude zastávat **úlohu prostředníka EFSF/ESM** při provádění tržních operací.

Španělsko a Itálie budou moci využít prostředky ze záchranných fondů na nákup svých vládních obligací přímo na primárních trzích. Peníze z fondů budou moci také **přímo použít na rekapitalizaci svých bank**, čímž nedojde ke zvýšení veřejných dluhů problémových států (příjemce půjčky nebude vláda, ale přímo banka). Banky ale nebudou moci získat pomoc jen tak. Fondy budou moci bankám poskytnout přímou podporu pouze v případě, že **vláda dané země plní rozpočtové stropy** dohodnuté v Bruselu.

Prorůstová opatření

Evropské země se dohodly na **paktu na podporu hospodářského růstu a tvorby nových pracovních míst ve výši 120 miliard eur**. Dojde k navýšení kapitálu Evropské investiční banky o 10 miliard eur. Její schopnost poskytovat úvěry tak naroste na 60 miliard eur. **Česká republika** se bude podílet 76 milionů eur. Nevyčerpané prostředky z evropských fondů by měly být použity na podporu inovací a malého a středního podnikání v Evropě, nebo pilotní fáze tzv. projektových bondů pro investice do infrastruktury.

Evropský patent

Evropská rada **uzavřela jednání o jednotném evropském patentu**. Podnikům v EU se tak otevírá cesta k levnější, jednodušší a účinnější patentové ochraně. Žádat o patent budou moci podniky **pouze na jednom místě**. Patent pak bude účinný ve všech zemích, které tuto dohodu ratifikují. Sídlo **Jednotného soudu pro oblast patentů** bude v Paříži, specializované sekce v Mnichově a Londýně. Ke snížení nákladů dojde především díky nižším nákladům na překlady, úředním jazykem budou pouze angličtina, francouzština a němčina.

V pořadí již **20. summit Evropské rady** na téma dluhová krize eurozóny se nesl v duchu přenesení tentokrát privátních dluhů problémových bank na celoevropskou úroveň. Stále se domníváme, že jediné řešení dluhové krize je bolestivé splácení dluhů, případně jejich další neméně nepříjemné (pro věřitele) odpisy.

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/131388.pdf

<http://www.european-council.europa.eu/home-page/highlights/eu-unitary-patent-%e2%80%93-a-historical-breakthrough?lang=en>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/nemecko-usto-upilo-banky-ziskaji-pristup-k-zachrannym-fondum-010043>

Kypr se ujímá předsednictví v Radě EU

Po Dánsku se 1. července ujímá **Kypr na půl roku předsednictví v Radě EU**. Kypr je jedna z nejmenších zemí EU s necelým milionem obyvatel. V čele země stojí prezident Demetris Christofias, člen tamější komunistické strany. Podle něj bude Kypr usilovat o lepší Evropu. Hlavními prioritami kyperského předsednictví budou:

1) **Evropa efektivnější a udržitelnější** – příprava víceletého finančního rámce 2014–2020 (dokončit jednání a završit sestavení spravedlivého a efektivního rozpočtu EU, který přispěje k růstu a vzniku pracovních příležitostí), politika soudržnosti (uzavření jednání o novém regulačním rámci pro politiku soudržnosti), společná zemědělská politika (jednání o podstatě reformu SZP).

2) **Evropa s výkonnější ekonomikou založenou na růstu** – správa ekonomických záležitostí – hospodářská krize – růst (nový posílený rámec pro správu ekonomických záležitostí a posílení rozpočtového dohledu s cílem zajistit fiskální stabilitu), prohlubování jednotného trhu (oživit evropskou ekonomiku, dosáhnout sociálního pokroku a podpořit potřeby malých a středních podniků a spotřebitelů), provádění strategie Evropa 2020.

3) **Evropa, již budou její občané přikládat větší význam a jež bude aktivně působit na světové scéně** – balíček aktů týkajících se zaměstnanosti a iniciativu „Příležitosti pro mladé“; vytvoření společného evropského azylového systému (posílení praktické spolupráce mezi členskými státy v oblasti ochrany práv osob, které potřebují mezinárodní ochranu).

4) **Evropa blížká svým sousedům** – dosáhnout pokroku v politice rozšíření a klást důraz na jižní dimenzi Evropské politiky sousedství.

Kypr se ujímá předsednického žezla Evropské unie v **nejméně vhodné době**. Nemůžeme nezapochybovat, zda tato malá zemička sama žádající Evropskou unii o záchranou půjčku pro své banky (viz zpráva níže) bude schopna vést rozhovory o zvládnutí dluhové krize a přípravě nového sedmiletého finančního rámce.

http://www.cy2012.eu/index.php/en/file/jLSP+CAP1ejGpdeP_+CepQ==/

<http://www.consilium.europa.eu/homepage/highlights/president-christofias-we-will-work-towards-a-better-europe?lang=cs>

Řecko v eurozóně zůstává, volby vyhráli konzervativci

Řecký odchod z eurozóny se zatím nekoná. V tamních parlamentních volbách totiž **zvítězila pravicová Nová demokracie**, která získala 29,66 % a díky započtené prémii získala celkem 129 křesel. Druhé místo obsadila Koalice radikální levice SYRIZA s celkovým počtem 71 křesel. **Antonis Samaras, předseda konzervativní vítězné Nové demokracie**, již získal parlamentní většinu potřebnou k sestavení nové vlády. **Koaliční vládu podpořily** hnutí PASOK a Demokratická levice (DIMAR).

Výsledky řeckých voleb

Strana	Počet křesel	Zisk v %
Nová demokracie	129	29,66
Koalice radikální levice (SYRIZA)	71	26,89
Pan helénistické socialistické hnutí PASOK	33	12,28
Nezávislí Řekové	20	7,51
Zlatý Úsvit	18	6,92
Demokratická levice	17	6,26
Komunistická strana Řecka	12	4,50

EU a USA přijaly zprávy o výsledcích voleb s velkou úlevou. Před volbami bylo totiž **za horkého kandidáta na vítěze označováno levicové seskupení stran SYRIZA**, které ostře kritizovalo politiku úspor předchozí konzervativní vlády (podmínka pro uvolnění mezinárodní pomoci) a netajilo se tím, že by ji v případě vítězství okamžitě opustilo.

Jak Nová demokracie, tak PASOK představují strany, jež se **v minulosti postaraly o vyjednání záchraného balíčku pro zadlužené Řecko**. To by bez pomoci bylo nuceno vyhlásit státní bankrot, což by podle ekonomů zcela jistě vedlo k jeho odchodu z eurozóny.

Předseda a premiér Samaras hned vyzval Evropskou unii a MMF k jednáním **o zmírnění podmínek dvou záchraných balíčků**, které Řecko získalo v minulosti. Z druhé strany se mu však nedostalo příliš příznivé stanovisko. Stále tak zůstává

možnost, že se nová „proevropská“ vláda s věřiteli nedohodne. Řecký odchod z eurozóny rozhodně není vyloučenou alternativou.

<http://ekloges.ypes.gr/v2012b/public/index.html?lang=en#%22cls%22:%22main%22.%22params%22:>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/recko-v-euroz-one-zustava-volby-vyhrali-konzervativci-009998>

Úprava podmínek řecké záchrany není na pořadu dne

Nová řecká vláda Antonia Samarase oznámila, že bude mezinárodní věřitele **žádat o dvouletý odklad pro splnění svých fiskálních cílů**. Kabinet by navíc rád zmínil dopady úsporných opatření na nezaměstnané a nechce také ve veřejném sektoru tolik propouštět.

Země eurozóny ale daly Řecku najevo, že o případné aktualizaci záchraného balíčku je možné mluvit až poté, co **situaci na místě vyhodnotí inspektoři Evropské unie a Mezinárodního měnového fondu**.

Řekové by přesto mohli najít podporu u zemí jako je **Francie nebo Itálie**, jejichž politici volají po prorůstových opatřeních. Francouzský ministr financí Pierre Moscovici během Rady v Lucemburku uvedl, že „Řecko by mělo své závazky respektovat“, ale zároveň dodal, že francouzská vláda „je zastáncem určité flexibility a zohlednění očekávání řeckých občanů“.

Německo, Rakousko nebo Nizozemsko však trvají na tom, že Athény s žádnými radikálními úpravami nemohou počítat. „Žádná alternativa k reformám neexistuje, to je jasné“, uvedl k problematice nizozemský ministr financí Jan Kees de Jager. Podmínky mezinárodní pomoci jsou podle něj možné modifikovat pouze mírně a teprve poté, co dojde k pokroku při jejich plnění.

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/uprava-podmi nek-recke-zachrany-neni-na-poradu-dne-010018>

EKONOMIKA A EURO

Čeští poslanci schválili vznik trvalého záchraného fondu eurozóny

Čeští poslanci po několika odkladech **kývli na vytvoření nového záchraného fondu eurozóny**: Evropského stabilizačního mechanismu (ESM), který má nahradit stávající fond EFSF a **má začít fungovat 1. července**. Na jeho vzniku se před rokem dohodl summit Evropské rady. Jelikož se jedná o dodatek Lisabonské smlouvy, český právní řád vyžaduje, aby jej schvalovala **ústavní většina zákonodárců** a svůj podpis připojil i prezident Václav Klaus. Zatímco senát, který je ovládán opozicí, vznik ESM bez potíží schválil, poslanci jej několikrát odkládali. Pro Českou republiku, která nepatří k zemím s eurem, tím ale nevznikají žádné finanční závazky.

Španělsko a Kypr požádaly Evropskou unii o finanční pomoc z evropských záchranných mechanismů. Španělsko žádá o 100 miliard eur na pomoc svým bankám. Kypr žádá o pomoc při rekapitalizaci druhé největší kyperské banky. Europoslanci požadují navýšení rozpočtu na období 2014–2020, jinak ho prý nepodpoří. Čeští poslanci schválili vstup Chorvatska do Evropské unie. Summit mezi EU a Ruskem řešil i tzv. Euroasijskou unii, která by v budoucnu měla být protipólem Evropské unie.

Nový záchranný mechanismus ESM by měl v první řadě **zajistit finanční stabilitu a zabránit kolapsům veřejných financí členských států**. Jinými slovy: zabránit, aby nějaká další země eurozóny šla ve stopách Řecka. Zemím, které se ocitnou ve finanční tísní, bude moct nabídnout **půjčky v souhrnné výši až 500 miliard eur** (neboli 12,4 bilionu korun).

Splácení půjček bude mít přednost před splátkami úvěrů od soukromých věřitelů, i když se stále spekuluje, že by o tuto tzv. senioritu fond do budoucna přišel. Výše finančních příspěvků a záruk každé zúčastněné země, se bude odvíjet **ze 75 % od výše národního důchodu, z 12,5 % od výše HDP a z 12,5 % od počtu obyvatel**.

Podle premiéra Petra Nečase (ODS) nebude mít podpora, kterou fondu vyjádřili poslanci, žádný vliv na datum přijetí eura.

<http://www.psp.cz/ff/5c/1a.htm>

<http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/poslanci-schvalili-vznik-trvaleho-zachranneho-fondu-eurozony-009962>

Kapitálová struktura ESM

Člen ESM	Počet akcií	Upsané jmění (v tis. EUR)	Podíl
Belgie	243 397	24 339 700	3,48%
Německo	1 900 248	190 024 800	27,15%
Estonsko	13 020	1 302 000	0,19%
Irsko	111 454	11 145 400	1,59%
Řecko	197 169	19 716 900	2,82%
Španělsko	833 259	83 325 900	11,90%
Francie	1 427 013	142 701 300	20,39%
Itálie	1 253 959	125 395 900	17,91%
Kypr	13 734	1 373 400	0,20%
Lucembursko	17 528	1 752 800	0,25%
Malta	5 117	511 700	0,07%
Nizozemsko	400 190	40 019 000	5,72%
Rakousko	194 838	19 483 800	2,78%
Portugalsko	175 644	17 564 400	2,51%
Slovinsko	29 932	2 993 200	0,43%
Slovensko	57 680	5 768 000	0,82%
Finsko	125 818	12 581 800	1,80%
Celkem	7 000 000	700 000 000	100,00%

Kypr a Španělsko požádaly o finanční pomoc

Španělsko a Kypr se obrátily jako čtvrtá, resp. pátá, země eurozóny o pomoc z evropských záchranných mechanismů. Společně se tak zařadily po bok Řecka, Irska a Portugalska.

Španělsko

O pomoc pro své zadlužené banky **ve výši 100 miliard eur** požádalo formálně Evropskou unii také Španělsko. Tato výše by měla i s rezervou **pokrýt náklady na sanaci tamějších bank**, které nezávislé konzultantské firmy najaté Madridem odhadují na maximálně 62 miliard eur. Půjčka by tak měla být poskytnuta přímo postiženým bankám a nikoliv španělské vládě.

Mezinárodní věřitelé, tedy EU a Mezinárodní měnový fond (MMF), tak nebudou po španělské vládě vyžadovat drakonické úspory, jako tomu bylo třeba v případě Řecka. Navíc MMF se nebude na pomoci přímo finančně podílet, ale bude **mít pouze konzultační roli**. Média zdůrazňují, že se tak stalo na přání Madridu, který usiloval o to, aby úloha MMF byla v půjčce co nejmenší.

Stále ale nelze vyloučit variantu, že pomoc pro banky je pouze předejrou k druhému dějství, kdy bude nuceno požádat o záchranu celé Španělsko.

Kypr

Těsně před koncem června, dokdy musely evropské banky splnit zvýšené požadavky na kapitálovou přiměřenost, požádal Kypr o pomoc s rekapitalizací Kyperské lidové banky (Laiki Bank) ve výši 1,8 miliard euro (částka odpovídá zhruba 10 % HDP této malé země). Laiki Bank je druhou největší kyperskou bankou a její finanční situaci vážně zasáhly odpisy řeckého dluhu.

Kvůli napětí na finančním trhu si **kyperská vláda není schopná půjčovat od soukromých investorů, výnosy ze státních dluhopisů dosahují dvouciferných hodnot**. Navíc podle ministra financí Vasose Siarlise bude peníze potřebovat i sama kyperská vláda, **spekuluje se až o celkové částce 10 miliard eur**. Kypr již vloni získal pomoc v objemu 2,5 miliardy eur od ruského státu a další prostředky shání, kde se dá – od Moskvy až po Peking. Půjčky od těchto zemí s sebou totiž nenesou tak přísné podmínky jako pomoc z evropských záchranných fondů.

Události

http://www.lamoncloa.gob.es/IDIOMAS/9/Presidente/News/2012/20120613_PdG_Banks_Credit.htm

[http://www.mof.gov.cy/mof/mof.nsf/All/4EBD33DE86E50F11C2257A2A004FD10B/\\$file/CY%20EG%20statementpost%20EG%20call%20final.pdf](http://www.mof.gov.cy/mof/mof.nsf/All/4EBD33DE86E50F11C2257A2A004FD10B/$file/CY%20EG%20statementpost%20EG%20call%20final.pdf)

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/spanelsko-za-da-o-pomoc-dostane-zrejme-100-miliard-eur-009976>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/spanelsko-a-k-ypr-zadaji-o-pomoc-ze-zachrannych-fondu-010026>

ROZPOČET

Rozpočet pro období 2014–2020 musí být navýšen, jinak ho prý europoslanci nepodpoří

Europoslanci se **během plenárního zasedání usnesli**, že nepodpoří víceletý finanční rámec EU, pokud nebudou společné finanční prostředky navýšeny. Podle zákonodárců se **jedině tak dokáže Evropa vyrovnat s výzvami**, které jsou před ní v současné době kladeny.

Zákonodárci požadují, aby členské státy odsouhlasily dostatečně vysoký rozpočet, který EU **pomůže realizovat cíle stanovené strategií Evropa 2020**.

„Můžeme společně zvítězit, nebo každý zvlášť prohrát,“ prohlásil ve svém projevu **lídr Evropské lidové strany (EPP) Joseph Daul**. „Žádná z evropských zemí si nedokáže sama poradit s ekonomickými, sociálními, demografickými, vojenskými ani politickými výzvami, které před nás klade současný svět,“ dodal.

V opozici navýšení evropského rozpočtu dle přání europoslanců jsou zejména starší členské státy, které argumentují, že **v době ekonomické krize by Evropa neměla příliš utrácet**.

Podle **francouzského europoslance Alaina Lamassoura (EPP)** jde však zatím víceméně o názory ministrů financí, kteří situaci nevidí z dostatečného nadhledu. K posunu v jednání podle něj dojde právě ve chvíli, kdy se rozpočet dostane na stůl Evropské rady. „Pokud ne, Parlament zkrátka nebude pro víceletý finanční rámec hlasovat,“ dodal.

Sledujeme tradiční rozpočtovou bitvu mezi Evropskou unií (zastoupenou europoslanci v Evropském parlamentu) a členskými státy (zastoupené premiéry a ministry financí v Radě EU), tentokrát ještě opeřenou vrcholící dluhovou krizí. Na základě minulých zkušeností můžeme očekávat, že výsledný objem rozpočtu bude na půli cesty mezi oběma tábory, ale blíže těm, kteří platí – tedy **úspornější verzi prosazovanou členskými státy**.

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/pressroom/content/20120613IPR46724/>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/evropsky-rozpočet-pro-leta-20142020-musi-byt-navyšen-jinak-ho-pry-europoslanci-nepodpori-009993>

ROZŠÍŘENÍ

Čeští poslanci dali zelenou vstupu Chorvatska do EU

Dolní komorou českého parlamentu bezproblémově prošla smlouva o přistoupení Chorvatska do EU. Hlasovalo pro ni 151 ze 164 přítomných poslanců a žádný z legislativců nebyl proti. Hladký průběh hlasování ale nikoho nepřekvapil, české „ano“ chorvatskému vstupu do evropské sedmadvacítky zaznělo již dříve od senátorů. Smlouvu již také podepsal český prezident Václav Klaus.

Nyní probíhá ratifikační kolečko v ostatních členských zemích. Pokud smlouvu ratifikují i zbývající členské země evropské sedmadvacítky, **stane se Chorvatsko 28. členskou zemí EU k 1. červenci 2013**. Chorvaté se ke vstupu své země vyjadřovali v referendu, které proběhlo na začátku letošního roku. Připojení své země k evropské sedmadvacítky schválily dvě třetiny občanů.

Chorvatsko coby člen EU bude mít **v Evropském parlamentu 12 poslanců** a budou vůči němu **zpočátku zavedena přechodná opatření**. Ta se budou týkat třeba volného pohybu lidí, zboží a kapitálu, zemědělské politiky nebo životního prostředí.

<http://www.psp.cz/ff/0f/1b.htm>

<http://www.euractiv.cz/rozsirovani-eu/clanek/cesti-poslanci-dali-zelenou-vstupu-chorvatska-do-eu-009974>

Přístupová jednání s Černou Horou

Rada EU pro obecné záležitosti rozhodla, že **Černá Hora je připravena k zahájení rozhovorů o přistoupení k Evropské unii**. Černá Hora splňuje Kodaňská kritéria nutná k zahájení přístupových jednání. Rozhodnutí Rady schválila i Evropská rada. Černá Hora podala žádost o členství v EU v prosinci roku 2008.

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/genaff/131206.pdf

VNĚJŠÍ VZTAHY

Summit EU-Rusko se točil i kolem Eurasijské unie

Ruský prezident Vladimir Putin **na neformálním summitu mezi EU a Ruskem v Petrohradu**, zmínil svůj projekt **tzv. Euroasijské unie**, jež má v budoucnosti sloužit jako mocenský protipól EU a dalším nadnárodním organizacím. Putin vznesl požadavek, aby Brusel formalizoval vztahy s nedávno vzniklou **celní unií mezi Ruskem, Běloruskem a Kazachstánem** (Jednotný hospodářský prostor), která je považována za první krok ke zformování unie.

Dohoda o euroasijské ekonomické integraci byla mezi představiteli trojice bývalých sovětských republik **podepsána**

Ministři vnitra členských států schválili možnost dočasného obnovení hraničních kontrol v rámci Schengenského prostoru. Ministr pro místní rozvoj Kamil Jankovský prozradil svůj návrh, podle kterého bude v příštím programovém období pouze šest operačních programů. Česká republika odstranila nedostatky v čerpání evropských dotací a nyní čeká na posouzení a kontrolu ze strany Evropské komise.

v prosinci roku 2010 a je považována za jakýsi předstupeň Euroasijské unie, v níž bude fungovat jednotný systém práva, volný pohyb pracovních sil, kapitálu a služeb. Podle Putinových slov má plnit ještě další úlohu – působit jako mocenská protiváha Evropské unie a dalším nadnárodním integračním uskupením.

Putin počítá, že se k ní v budoucnosti připojí i další bývalé sovětské republiky v čele se středoasijskými státy Kyrgyzstánem a Tádžikistánem.

V unijních plánech je totiž dlouhodobě zakotvena hlubší ekonomická integrace s Ruskem, a to zvláště poté, co Moskva na konci loňského roku vstoupila do Světové obchodní organizace (WTO).

Summity EU-Rusko se pravidelně pořádají každých šest měsíců – jednou v Rusku, jednou na území EU.

Kromě Euroasijské unie hlavní témata představovalo i odstranění vízové povinnosti pro ruské občany při jejich cestách do EU nebo probíhající konflikt v Sýrii. Ani v jednom tématu nenašli obě strany společnou řeč.

http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SP_EECH/12/414

<http://www.euractiv.cz/vnejsi-vztahy/clanek/summit-eu-rusko-s-e-tocil-i-kolem-eurasijske-unie-009961>

JUSTICE A ZÁLEŽITOSTI VNITRA

Ministři vnitra schválili nová pravidla Schengenu

Ministři členských zemí se na zasedání Rady EU pro spravedlnost a vnitřní věci v Lucemburku jednomyslně postavili za možnost dočasného obnovení hraničních kontrol v schengenském prostoru.

Členské země totiž chtějí, aby v případě, že některý ze schengenských států nebude schopen plnit své povinnosti, jinými slovy nezvládne z nejrůznějších důvodů dostatečně chránit vnější hranici EU před ilegální migrací, měly možnost znovu obnovit hraniční kontroly.

Znovuzavedení takových kontrol (v maximálním rozsahu šesti týdnů, avšak s možností výjimečného prodloužení) zůstane plně v kompetenci členských států. Rozhodnutí jedné země ale budou muset následně posvětit i ostatní členské státy.

Na programu lucemburské schůzky byl také schengenský hodnotící mechanismus, kterým se ověřuje úroveň plnění schengenských standardů ve členských státech. Ministři chtějí, aby se tento mechanismus nově vztahoval i na vnitřní hranice členských zemí.

Ministři také dali najevo, že by chtěli, aby Evropský parlament o návrzích nové legislativy nerozhodoval (procedura spolurozhodování, při níž má EP stejné pravomoci jako Rada),

ale pouze poskytl své stanovisko (procedura konzultace, při níž je stanovisko EP pro Radu nezávazné).

<http://www.mvcr.cz/clanek/ministri-vnitra-odsouhlasili-zavedeni-i-spolecných-pravidel-pro-docasne-znovuzavedeni-hranicnich-kontrol.aspx>

<http://www.euractiv.cz/bezpecnost-a-spravedlnost0/clanek/ministri-vnitra-schvalili-nova-pravidla-schengenu-ep-se-bourii-009973>

Co na to Evropský parlament?

Evropský parlament obvinil národní vlády z toho, že se snaží měnit rozhodovací procedury unijních institucí (pouze na proceduru konzultace).

Europoslanci si na kobereček pozvali dánského ministra spravedlnosti Mortena Bødskova, aby jim vysvětlil, proč spolu se svými kolegy přijal rozhodnutí o obnovení hraničních kontrol v rámci schengenského prostoru, které v podstatě odsouvá Evropský parlament na druhou kolej.

Jak ale naznačují reakce některých legislativců, dánský ministr se svým vystoupením na europoslaneckém plénu situaci nezachránil. A to i přesto, že se snažil europoslance přimět k tomu, aby se na celou problematiku dívali „v širší perspektivě“ a pokusili se pochopit, že Rada si od takového kroku slibuje „více Evropy“. Evropský parlament nyní zvažuje, zda celou věc postoupí Soudnímu dvoru EU.

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/content/20120613STO46767/>

<http://www.euractiv.cz/evropske-institute/clanek/ep-je-na-kordy-se-clenskými-státy-kvůli-schengenu-009987>

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Rýsuje se počet nových operačních programů: bude jich šest?

Zatímco v současném programovém období (2007–2013) má Česká republika celkem 26 operačních programů, v období 2014–2020 jejich počet klesne. Podle ministra pro místní rozvoj Kamila Jankovského (LIDEM) budou Češi v příští „sedmiletce“ čerpat prostředky z fondů EU prostřednictvím šesti operačních programů.

Jankovský v Otázkách Václava Moravce v České televizi prozradil, že vláda Petra Nečase má v současné době na stole dokument, ve kterém je zmíněno následujících šest operačních programů:

- 1) **Projekty z oblasti vzdělávání a zaměstnanosti** (Ministerstvo práce a sociálních věcí)
- 2) **Podpora oblastí podnikání a inovací** (Ministerstvo průmyslu a obchodu)
- 3) **Dopravní infrastruktura** (Ministerstvo dopravy)
- 4) **Samostatný program pro Hlavní město Prahu** (Ministerstvo pro místní rozvoj)

- 5) **Operační program Technická pomoc** (Ministerstvo pro místní rozvoj)
- 6) **Společný operační program pro regiony** (Ministerstvo pro místní rozvoj)

Jedním z hlavních důvodů, proč se MMR rozhodlo přikročit k vytvoření společného regionálního programu, je podle Jankovského právě **jejich nejednotná kontrola a metodika**.

Dalším důvodem je podle ministra také zjištění, že tu „**nefunguje meziregionální prvek**“. Jinými slovy, že na hranici mezi jednotlivými regiony soudržnosti (NUTS II) jsou patrná místa, na nichž nikdy nebyl realizován žádný projekt hrazený z evropských fondů. Naopak prostředky, které do Česka přicházejí z EU, mají **tendenci spíše podporovat projekty v blízkosti větších měst či center**.

Vláda by definitivní podobu implementační struktury měla **schválit v polovině července**. Podle ministra je ale **počet operačních programů konečný** a neočekávají se žádné změny. O čem se prý ale stále ještě jedná, je případné přeskupení jednotlivých oblastí. Například se může stát, že oblast „vzdělávání“ bude tvořit samostatný operační program a zároveň do něj budou spadat i projekty na podporu výzkumu či inovací. Naopak podnikání by se podle ministra mohlo začlenit do programu věnovanému podpoře infrastruktury.

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1126672097-otazky-va-clava-moravce/212411030510617-otazky-vaclava-moravce-2-cast/>

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/rysuje-se-presn-y-pocet-operacnich-programu-bude-jich-sest-010000>

Česko napravilo chyby v čerpání z fondů EU, nyní čeká, co na to Brusel

České úřady odstranily nedostatky v čerpání evropských prostředků, které vedly k tomu, že od března letošního roku Evropská komise neproplácí již schválené české projekty. Ministerstvo pro místní rozvoj jako hlavní koordinační orgán pro politiku soudržnosti a ministerstvo financí zaslaly koncem června společný dopis Evropské komisi, který shrnuje opatření uskutečněná v rámci Akčního plánu,“ informovala o aktuálním postupu rezortu jeho mluvčí Jana Jabůrková.

Bruselu se **nelíbilo především nastavení auditního a kontrolního systému** a v neposlední řadě i časté střídání pracovníků na vedoucích pozicích, kteří nesou za čerpání zodpovědnost. Kritiku si vysloužil i **neprůhledný systém zadávání veřejných zakázek**.

České úřady se proto s Evropskou komisí dohodly, že do června letošního roku **nebudou žádat o proplácení prostředků** z evropských strukturálních fondů, Evropského fondu pro regionální rozvoj a Kohezního fondu a budou se systematicky věnovat odstraňování chyb.

„Věříme, že **splněním Akčního plánu budou odstraněny vytýkané nedostatky**, a budou tak splněny všechny požadavky, které povedou k obnově čerpání,“ uvádí rezort. „Zkušenosti, které jsme i těmito kroky získali, tak v budoucnu povedou k efektivnějšímu, transparentnějšímu a jednoduššímu nastavení systému pro příští programové období.“

Nyní **nezbývá nic jiného než čekat**. Evropská komise musí kroky české strany posoudit a zkontrolovat. Jak připouští i samo ministerstvo, **není ale vyloučeno**, že si Komise vyžádá doplňující informace nebo přímo vyšle své úředníky, aby záležitosti prověřili přímo na místě.

<http://www.mmr.cz/Pro-media/Tiskove-zpravy/2012/Akcni-plan-splnen--uzaviraci-dopis-Evropske-komisi>

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/cesko-napravilo-chyby-v-čerpani-fondu-eu-nyni-ceka-co-na-to-brusel-010042>

Miliardy z MŠMT poputují do OP LZZ a také do regionů

V mezirezortním připomínkovém řízení se nyní nachází návrh z dílny Ministerstva pro místní rozvoj, který **počítá s přesunem 2,6 miliard nevyužitých prostředků z OP Vzdelávání pro konkurenceschopnost**. Program, který spravuje ministerstvo školství, se dlouhodobě nachází v obtížích a hrozí mu, že prostředky, které mají být investovány do vzdělávacích a výzkumných projektů, z něj nebudou včas vyčerpány.

Měly by proto **podpořit projekty v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)**, který získá **1,5 miliardy koruny**, a dalších **1,1 miliardy korun poputuje do regionálních operačních programů (ROPů)**. Prostředky by měly být využity na projekty spojené se vzděláváním.

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/miliardy-z-msmt-poputuji-do-op-lzz-a-take-do-regionu-009960>

Eurostat zveřejnil ukazatel HDP per capita v jednotlivých členských státech za rok 2011, podle kterého Česká republika dosahuje 80 % průměrné ekonomické úrovně EU-27. Čtyři parlamentní výbory (Výbor pro právní záležitosti, Výbor pro průmysl, Výbor pro občanské svobody a Výbor pro rozvoj) se vyslovily proti kontroverzní dohodě ACTA. Europoslanci se v souvislosti s vyjednáváním o liberalizaci obchodu mezi EU a Japonskem obávají o evropský automobilový trh.

1. ČERVNA

Komise žádá Kypr o změnu daňových pravidel týkajících se změny registrace u aut z druhé ruky:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/527>

4. ČERVNA

Nová zpráva a průzkum veřejného mínění přináší informace o migraci, azylu a volném pohybu v EU:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/552>

Čtyři parlamentní výbory se vyslovily proti kontroverzní dohodě ACTA

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/content/20120525STO45818/>

5. ČERVNA

Nové nařízení umožní používat elektronický podpis pro přeshraniční transakce a plně využít elektronickou identifikaci na jednotném digitálním trhu:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/558>

6. ČERVNA

Jak lze dosáhnout většího pokroku s méně prostředky? Komise sdruží odborníky pro účely poskytování poradenství v oblasti růstu účinně využívajícího zdroje:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/564>

Světový den životního prostředí – Evropský parlament podporuje zelenou ekonomiku:

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/content/20120605STO46302/>

7. ČERVNA

EU varuje před možným zvyšujícím se protekcionismem mezi zeměmi G20:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/567>

Nová opatření krizového řízení – vyhnout se v budoucnosti záchraně bank:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/570>

Evropský parlament chce lépe fungující trh s hypotékami v zemích EU:

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/content/20120601STO46163/>

Právo na informace při zatčení je nyní stanoveno právním předpisem platným v celé EU:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/575>

Obnovitelné zdroje hlavním tématem po roce 2020:

http://ec.europa.eu/energy/renewables/communication_2012_en.htm

Nový rámec pro finanční pomoc EU do infrastruktury pro posílení evropské mobility:

<http://eu2012.dk/en/NewsList/Juni/Uge-23/pre-TTE>

8. ČERVNA

Plán Evropské komise na zjednodušení právních formalit ohledně dědictví s mezinárodním prvkem získává platnost:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/576>

V Evropě klesá počet případů předčasného ukončení školní docházky a zvyšuje se počet absolventů vysokých škol:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/577>

11. ČERVNA

Výrazné posílení v boji proti kyber zločinům a posílení schengenské spolupráce:

<http://eu2012.dk/en/NewsList/Juni/Uge-23/Post-JHA-Thursday>

Spolupráce v energetickém sektoru by mohla posílit sílu Evropské unie:

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/content/20120601STO46164/>

Fond solidarity - pomoc při likvidaci škod po velkých přírodních katastrofách:

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/content/20120607STO46411/>

12. ČERVNA

Poslanci požadují nový systém příjmů pro rozpočet EU na léta 2014–2020:

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/content/20120601STO46171/>

13. ČERVNA

Komise zpochybňuje plány českého regulačního orgánu na regulaci přístupu k jeho širokopásmovým sítím:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/588>

Stavebnictví by mělo využít možností nízkonoenergetických budov:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/12/431>

14. ČERVNA

Jasnější informace o potravinách pro kojence a pro zvláštní léčebné účely:

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/content/20120608STO46481/>

Kalendárium

15. ČERVNA

EU vytváří pro občany a podniky snazší každodenní život:

<http://eu2012.dk/en/NewsList/Juni/Uge-23/post-JHA-Friday>

Obchodní rozhovory mezi EU a Japonskem - poslanci se obávají o evropský trh automobilů:

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/pressroom/content/20120613IPR46762/>

18. ČERVNA

Další zvyšování sazeb DPH v roce 2012:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=6004

19. ČERVNA

K zelenější Evropě:

<http://eu2012.dk/en/NewsList/Juni/Uge-24/energy-friday>

Energetická efektivnost – opatření požadovaná navrhovanou směrnici:

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/pressroom/content/20120615BKG46961/>

20. ČERVNA

SME: Lepší přístup k financování a povzbuzení podnikatelství:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=6011

Na ratingové agentury čekají přísnější pravidla:

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/content/20120615STO46951/>

21. ČERVNA

Dánské předsednictví splnilo další důležitý energetický cíl:

<http://eu2012.dk/en/NewsList/Juni/Uge-25/energy-goal>

22. ČERVNA

Cesta z krize, podpora růstu: Ministři financí a hospodářství schválili doporučení pro všech 27 členských států:

<http://eu2012.dk/en/NewsList/Juni/Uge-25/ECOFIN>

23. ČERVNA

EU udělá klíčový krok k zajištění právní jistoty pro zahraniční investory:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/677>

26. ČERVNA

Evropské sankce proti Íránu – výjimky skončí k 1. červenci:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/131182.pdf

Digitální agenda: Ceny ukážou, jak digitální technologie pomáhají snížit vyloučení a zlepšit pracovní vyhlídky:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/12/476>

Strategický rámec a Akční plán EU k lidským právům a demokracii:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/131181.pdf

27. ČERVNA

Předběžný seznam vybraných výsledků dosažených během Dánského předsednictví Radě EU:

<http://eu2012.dk/en/NewsList/Juni/Uge-26/achievements>

Společná snaha ke zlepšení dopravní bezpečnosti:

<http://eu2012.dk/en/NewsList/Juni/Uge-26/traffic-safety>

HDP per capita se v roce 2011 v členských státech pohybovalo od 45 % do 274 % průměru EU:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/2-20062012-AP/EN/2-20062012-AP-EN.PDF

Ekonomická vyspělost členů Evropské unie (EU-27 = 100)

Země	HDP per capita k Ø EU	Země	HDP per capita k Ø EU
Lucembursko	274	Kypr	92
Nizozemsko	131	Slovinsko	84
Rakousko	129	Malta	83
Irsko	127	Řecko	82
Švédsko	126	ČR	80
Dánsko	125	Portugalsko	77
Německo	120	Slovensko	73
Belgie	118	Estonsko	67
Finsko	116	Maďarsko	66
Velká Británie	108	Polsko	65
Francie	107	Litva	62
Itálie	101	Lotyšsko	58
EU-27	100	Rumunsko	49
Španělsko	99	Bulharsko	45

Zdroj: Eurostat

28. ČERVNA

Program ekonomické pomoci pro Irskou republiku – výsledky z jara 2012:

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/op96_en.htm

29. ČERVNA

Zlepšená a zjednodušená bezpečnostní pravidla pro letecké posádky a přeshraniční živnostníky:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&newsId=1594>

Logo EU pro bioprodukty začne naplno fungovat od 1. července 2012:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/706>

V rubrice Informační servis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů Evropské unie, které jsou doplňovány dalšími významnými událostmi typu mezinárodních summitů se světovými velmocemi apod.

Agenda jednání těchto klíčových orgánů je s ohledem na její maximální aktuálnost připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na tomto odkazu: <http://europa.eu/newsroom/calendar/>

Zasedání klíčových institucí EU

2.–5. 7. 2012	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
7.–8. 7. 2012	Nikósie, Kypr
- Neformální setkání ministrů životního prostředí a klimatických změn	
9. 7. 2012	Brusel, Belgie
- Euroskupina	
10. 7. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU pro hospodářské a finanční záležitosti (ECOFIN)	
10.–11. 7. 2012	Nikósie, Kypr
- Neformální setkání ministrů zdravotnictví (EPSCO)	
12.–13. 7. 2012	Nikósie, Kypr
- Neformální setkání ministrů pro sociální politiku a zaměstnanost	
16.–17. 7. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU pro zemědělství a rybolov	
16.–17. 7. 2012	Nikósie, Kypr
- Neformální setkání ministrů dopravy a telekomunikací	
18.–20. 7. 2012	Nikósie, Kypr
- Neformální zasedání Rady EU pro konkurenceschopnost	
23. 7. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU pro zahraniční záležitosti	
23.–24. 7. 2012	Nikósie, Kypr
- Neformální setkání ministrů spravedlnosti a záležitostí vnitra	
24. 7. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU pro všeobecné záležitosti	
26. 7. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU pro hospodářské a finanční záležitosti (ECOFIN)	

Zdroj: www.europa.eu, přístup ke dni 1. 7. 2012

Hlavní téma aktuálního letního vydání Měsíčníku EU aktualit se zabývá oblastí, kterou nelze přímo označit za „evropskou problematiku“, nicméně s naším vstupem do Evropské unie souvisí. Patrně nebude náhodou, že právě od roku 2004 se význam klastrů – neboli nezávislých sdružení podnikatelských a nepodnikatelských subjektů spojených většinou stejným oborem či regionem podnikání – v naší ekonomice výrazně zvyšuje.

KONCEPT KLASTRŮ A KONKURENCESCHOPNOST V POLITIKÁCH EU

ÚVOD DO PROBLEMATIKY KLASTRŮ

Koncept klastrů získal v nedávných letech mimořádnou popularitu. Nicméně existuje stále mnoho nejrůznějších definic klastrů a ekonomický dopad klastrů na konkurenceschopnost a inovace firemního sektoru stále není zcela zřejmě a zřetelně kvantifikován, byť o něm u těch řádně fungujících nikdo nepochybuje.

Klastry mohou být vskutku shledávány za klíčové tahouny a akcelerátory konkurenceschopnosti a inovací a tím i růstu a pracovních míst. Dostupné důkazy poměrně zřejmě ukazují, že klastry jsou významně propojeny s prosperitou a že podnikatelé získávají z přítomnosti v klastrech přínosy. Evropská klastrová observatoř (European Cluster Observatory; ECO) statisticky eviduje v Evropě více než 2 000 klastrů. Evropa tedy netrpí nedostatkem klastrů, ale zdá se,

že trpí nedostatkem klastrů světové třídy. Musí být učiněno jasné rozlišení mezi klastry coby skutečným fenoménem a klastrovými iniciativami zaměřenými na vytvoření nových klastrů nebo zvýšení a rozšíření existujících. Některé z těchto klastrových iniciativ mohou být úspěšné, jiné nikoliv. Měření dopadů programů na podporu klastrů oproti obecně uznávaným a přijímaným indikátorům výkonnosti taktéž zůstává výzvou.

K podpoře je zapotřebí mít neutrální a spolehlivé objektivní informace o klastrech, klastrových politikách a klastrových iniciativách. Tento příspěvek by měl představovat načrtnutí cesty jdoucí tímto směrem. Jeho hlavním cílem je představit a dále analyzovat koncept klastrů a informovat o hlavních politických přístupech k podpoře klastrů.

KONCEPT KLASTRŮ A HLAVNÍ DEFINICE

Klastry se stávají stále populárnějším konceptem, jež se odráží v rostoucím počtu politik a iniciativ na jejich podporu. Jsou viděny jako významný faktor pro vysvětlení empirického fenoménu geografické koncentrace ekonomických a inovačních aktivit. Existuje zřejmě více než jedna definice klastrů; závisí na jejich smyslu, účelu a specifickém kontextu jejich využití. V řadě diskusí není zřetelně rozlišováno mezi klastry jako reálným ekonomickým fenoménem a klastrovými politikami a iniciativami, jež zaujímají a naplňují spíše normativní funkci.

Jak již řečeno, definic klastrů existuje celá řada. Definice jsou – ve svém výchozím vymezení – povětšinou kontextově vztahované a formované účelem. Zatímco z ekonomického pohledu hlavním smyslem je lépe pochopit hybatele konkurenceschopnosti a růstu, ostatní definice mohou sledovat rozličné cíle, například zajištění právního rámce pro financování nebo referenčního modelu pro statistickou měřitelnost.

Zatímco definice zaměřující se na konceptualizaci klastrů jsou buď deskriptivní nebo abstraktní, aby se obsáhl rozsáhlý rejstřík prvků charakterizujících klastry, právní definice jsou nutně definovány striktněji a mnohem techničtěji, aby se zajistil rámec pro aplikaci pravidel veřejné pomoci (u které vždy hrozí narušení konkurenčního prostředí), ostatní pomoci a dalších forem finanční podpory.

Definice klastrů dle Evropské unie

Z pohledu vymezení podpory klastrů definuje EU klastry jako uskupení nezávislých podnikatelských subjektů – inovativních start-ups, malých, středních a velkých podnikatelských entit a výzkumných organizací – operujících v určitém sektoru a regionu a nevržené ke stimulaci inovativní činnosti podpořené intenzivním propojením a vzájemností aktivit, spolupůsobením, sdílením facilit a výměnou znalostí a expertízy a efektivním přispíváním technologickému transferu, vytvářením účelových sítí (networkings) a šířením informací mezi podnikatelskými subjekty a dalšími entitami v klastru.

Obecněji mohou klastry být definovány jako skupiny firem, ekonomických aktérů s určitým definovaným vztahem, a institucí, které jsou lokalizované vzájemně nedaleko od sebe a mají dosaženy a vytvořeny dostatečné podmínky a rozsah pro rozvoj specializované expertízy, služeb, zdrojů, dodavatelů a kvalifikace a kvalifikačních schopností pracovníků.

Společným prvkem většiny definic klastrů je aspekt koncentrace jednoho nebo více sektorů v rámci daného regionu, stejně jako důraz na networking (síťování) a spolupráci mezi korporacemi a institucemi (aspekt regionální dimenze je sám o sobě předmětem definice).

Klastry jsou definovány systémem vzájemných vztahů, nikoliv pouhým samotným členstvím jednotlivých subjektů, a jejich

Téma

prostorové vymezení a ohraničení je variabilní a ne nutně koresponduje s hranicemi územně politického vymezení. Geografie klastrů může být definována vzdáleností a časem, v nichž si lidé přejí (jsou ochotni) cestovat za zaměstnáním a který zaměstnanci a vlastníci společností zvažují coby smysluplný pro setkávání se a síťování.

Geografie tedy není stabilní koncept, ale je ovlivněna faktory jako podmínky cestování (mobility), kulturní identita a osobní preference. Nové formy dopravy a komunikace, jako například internet či ostatní informační a komunikační technologie rovněž proměňují prostorovou dimenzi klastru.

Významný rozdíl existuje mezi empirickým fenoménem klastrů a klastrovými politikami a iniciativami založenými na jejich vytvoření nebo další rozvoj. V diskusích jsou často oba termíny používány jako synonyma, což může vytvářet jistý zmatek. Aktivní klastry zanechávají stopy, jež mohou být samotné statisticky zachyceny, například v oblasti specializace nebo koncentrace zaměstnanosti v rámci příslušného sektoru.

Naproti tomu, klastrová politika je o vyjádření cílené, zaměřené strategie, vytvoření politických priorit a alokaci financování na podporu inovací, regionálního rozvoje nebo dalších politických cílů. Ve skutečnosti však mohou být nalezeny všechny možné kombinace mezi klastry a klastrovými politikami, jak naznačují níže uvedené příklady:

- klastry spontánně vytvořené bez jakékoliv hospodářsko-politické podpory,
- klastrové politiky dříve či později ústící do reálných klastrů,
- klastrové politiky bez statisticky významného dopadu na formování reálného klastru apod.

Definice klastrové politiky

Klastrové politiky mohou být definovány jako specifické vládní úsilí na podporu klastrů. Takovéto klastrové politiky mohou nabývat různých forem a sledovat různé cíle, například průmyslovou politiku, politiku podpory malých a středních podniků nebo výzkumnou a inovační politiku.

Definice klastrové iniciativy

Klastrové politiky jsou ve většině případů podporovány a implementovány specifickými klastrovými programy vlád nebo iniciativami. Úsilí o sjednocení pohledu na klastry a podporu jejich vzniku a rozvoje existuje taktéž na úrovni politik EU. V důsledku toho, klastrové iniciativy mohou být chápány jako „organizované úsilí ke zvýšení růstu a konkurenceschopnosti klastrů v rámci regionu, zahrnující klastrové firmy, vládu a/ nebo výzkumnou komunitu“.

Definice klastrové organizace

Jako součást toho, klastrová organizace často hraje důležitou roli jako poskytovatel služeb na podporu klastrů. Klastrová

organizace může být definována jako právní entita, jež vytváří, směřuje a řídí klastry, včetně obvyklé účasti a přístupu do objektů klastru, jeho facilit a aktivit.

Založení a vytvoření klastrových organizací a sítí je často podporováno jasným mandátem a veřejnými finančními zdroji od autorit na regionální úrovni nebo spontánněji iniciovány v rámci trojúhelníku zahrnujícího tyto klíčové vrcholy:

- univerzity,
- podnikatelské inkubátory,
- finance,

s ohledem na potřebu překonání překážek pro spolupráci a ve vytvoření prostředí sdílené důvěry panující mezi partnery.

Když klastry dospějí a stávají se úspěšnými, klastrové organizace tendují zvyšovat většinu jejich operačních (provozních) nákladů samotných, spojených s nejrůznějšími členskými a servisními poplatky, poplatky za účast na školeních, konferencích, veletrzích, výstavách, sponzorování apod. Zde existuje značně kritická fáze existence dalšího fungování klastru, kdy mohou právě tyto typy nákladů převýšit dosahované přínosy a klastrovou soudržnost a pocit přínosnosti tak narušit.

KONCEPT A EKONOMICKÉ ZDŮVODNĚNÍ KLASTRŮ

Koncept klastrů je moderním vyjádřením a popisem dlouhodobě pozorovaného fenoménu geografické koncentrace ekonomických aktivit, který je široce a všeobecně považován za důležitý faktor ekonomického rozvoje.

Marshall (1890) popsal již v 19. století výhody aglomerace ekonomických aktivit ohledně dostupnosti kvalifikované pracovní síly a specializace. Podobně pak Schumpeter (1934) se odkazuje na rojení či klastrování průmyslu (ekonomických činností, aktivit); koncept klastrů je velmi široký a obsahuje a zahrnuje odlišné perspektivy a aspekty pokryté dalšími koncepty, jež s tímto vykazují souvislost a komplementaritu po dlouhou dobu. Je to stavěno na tradiční lokační a aglomerační teorii a integrováno s dalšími koncepty, jako například konceptem „průmyslových distriktů“, růstových pólů („poles de croissance“), nových průmyslových prostorů, produkčních systémů, inovativního milieu, národních nebo regionálních inovačních systémů, učících či kreativních regionů, abychom jmenovali alespoň nějaké.

Becattini (1979), italský výzkumník, zavedl v roce 1979 vlivný koncept „průmyslových distriktů“ pro regionální politiku a teritoriální rozvoj ve svém článku „Od průmyslových sektorů k průmyslovým distriktům“. Je to založeno na konceptu Alfreda Marshalla, v němž Becattini pozdvihl záležitost významu místně založeného ekonomického rozvoje (place-based; jeden ze základních uvažovaných pilířů budoucí Kohezní politiky EU po roce 2013) s pojmy otevřených ekonomik, které změnily přístup k průmyslové politice. Rovněž podtrhl význam geografie sociálního kapitálu, sociologie, politiky a historie při definování a nastínění inovativních politik.

Nedávno byl koncept klastrů popularizován a implementován Porterem (1990) a založen na jeho tzv. „diamantovém modelu“ konkurenční výhody. Koncentrace ekonomických aktivit v klastrech je spatřována jako výsledek „konkurenčních“ výhod firem při nalézání nových a lepších způsobů pro soutěžení v průmyslových a podnikatelských aktivitách a přitom přinášet inovace rychleji na trh.

ZÁKLAD PODPORY KLASTRŮ V POJETÍ POLITIK EU

Zatímco různé myšlenkové školy vyjadřují různé faktory, které determinují růst a činnost klastrů, koncept klastrů obecně spočívá na třech významných dimenzích, jejichž jádro je taktéž středobodem úvahy jejich podpory v politikách EU:

První dimenze klastrů

Klastry jsou viděny jako geografické koncentrace specializovaných firem, pokročilé kvalifikace, schopnosti a kompetence pracovní síly, a podporujících institucí, které zvyšují toky znalostí a jejich efektivní ekonomické přelévání jako výsledek jejich blízkosti. Toto provazování různé síly je často vztahováno k progresivní strategii potřebné k tomu zůstat globálně konkurenceschopný. Vzhledem k tomu, že jsou lokalizovány pospolu, firmy mohou získávat přínos a prospěch z obecných i technologicky předurčených a k technologii se vztahujících aglomeračních efektů ve formě úspor z rozsahu a z prostoru, který kvalitativně posiluje jejich efektivnost.

Regiony soutěží s ostatními de facto celosvětově v zajištění nejlepších rámcových podmínek, aby usnadnily podnikatelský růst a přivábily investice a talentovanou pracovní sílu.

Druhá dimenze klastrů

Klastry slouží zcela zřejmému funkčnímu účelu v zajištění specializovaných a na míru poskytovaných služeb specifické skupině firem, jako je například zajištění pokročilé a specializované infrastruktury, specifických, podnikatelských,

podpůrných služeb, či školení a koučování zaměstnanců. Klastrové organizace pomáhají propojovat, usnadňovat a zajišťovat přístup k facilitám a službám, což může zahrnovat specializovaná výzkumná a testovací centra, konzultace, školení apod. V tomto smyslu jsou klastry formou „sebe-organizace“, jež nabízí konkurenční výhody.

Klastry usnadňují jak intenzivní konkurenci, tak uzavření spolupráce ve smyslu občas označovaném jako „ko-opetice“ (co-opetition). Geografická blízkost je uznávána jako faktor, usnadňující toky „tichých“ znalostí a neplánované vzájemné vztahy, jež jsou kritickou součástí inovačního procesu. Tento tok spoléhá a je postaven na vůli firem informovat ty ostatní o jejich vlastních znalostech, což závisí na důvěře založené mezi jednotlivými aktéry. Toto může být následně usnadněno prostřednictvím pokračujících kontaktů „tváří v tvář“, kterým efektivní klastrové organizace mohou přispět povzbuzením a podnícením networkingu a kooperace.

Třetí dimenze klastrů

Klastry jsou charakterizovány jistým dynamickým sociálním a organizačním prvkem, tzv. „institucionální fixací“ nebo „sociálním lepidlem“, které drží nejrůznější vzájemně propojené inovační aktéry – jako například univerzity, podnikatelské a veřejné autority – společně a usnadňuje intenzivní interakci a kooperaci mezi nimi. V průběhu času klastry tendují k tomu rozvíjet sadu norem, institucí, osobních vazeb a důvěry. Dynamická a efektivní interakce a kooperace ve znalostním

Téma

trojúhelníku vzdělávání, výzkumu a inovací je podstatná pro uskutečnění konkurenčních výhod v čase rostoucí složitosti nových technologií, výrobků a služeb i měnících se požadavků na kvalifikaci a kompetence.

Ony – často předem neplánované a neuvažované – intenzivní formální a neformální kontakty a výměna obchodních a podnikatelských informací, know-how a technické expertízy v rámci klastrů mohou vést k technologickému přelévání a rozvoji nových a často neočekávaných myšlenek a podnikatelských konceptů, jež zlepšují inovační výkonnost podnikatelů. Zatímco výše zmíněná dimenze geografické blízkosti je viděna jako usnadňující důvěru a úzkou kooperaci mezi inovačními aktéry v rámci klastrů, taktéž přístup k novým znalostem a vstup do jiných klastrů rovněž potřebuje být zajištěn a umožněn prostřednictvím globálních propojení a sítí.

Aglomerace ekonomické aktivity obecně a klastry zejména jsou obecnými ekonomickými fenomény jak v dřívějším období, tak v moderním hospodářství. Některé prominentní příklady klastrů s globálním dosahem jsou snadno identifikovatelné napříč celou řadou odvětví a aktivit, včetně:

- finančních služeb: londýnské City, New York,
- filmu: Hollywood, „Bollywood“,
- automobilů: Detroit, Modena, Toyota City, Wolfsburg, Stuttgart a řada dalších,
- hodinek: Švýcarsko a Japonsko,
- optického vybavení: Tokio,
- květin: Nizozemsko a Kolumbie,
- počítačového software: Silicon Valley, Bangalore,
- námořní technologie: jihozápadní Norsko,
- mobilní telekomunikace: Stockholm a Helsinky,

- vína: Barossa Valley, Rioja, Bordeaux, jižní Chile, části Kalifornie
- biotechnologií, lékařských nástrojů a aplikací: Route 128 v Bostonu, BioValley, Medicon Valley.

Tedy, klastry mohou být nalezeny v mnoha ekonomikách světa, každý sledující svoji vlastní trajektorii a historii.

TECHNOLOGIE PODPORY KLASTRŮ A KLASTROVÉ POLITIKY

V souladu s výše řečeným by veřejná podpora klastrů – ať již poskytnuta z národních zdrojů jednotlivých členských států nebo z komunitárního zdroje typu strukturálních fondů EU – měla vždy vycházet z provedení podrobného testu, jehož

výstupem je vyhodnocení oprávněnosti této podpory. Test by měl být založen přibližně na vyhodnocení následujících oblastí.

	Typ respondenta	Účel otázky	Forma dotazování
1. Považujete existenci klastru ve Vašem oboru za zásadní (kvalitativní) přínos pro Vaši konkurenceschopnost?	Skutečný, či potenciální účastník (člen) klastru	Přínos klastru	interview
2. Lze exaktně kvantifikovat přínos, který pro Vás má (měl by) klastr ve Vašem oboru?	Skutečný, či potenciální účastník (člen) klastru	Přínos/ efekt klastru	dotazník
3. Jaké důvody byste považoval za klíčové pro existenci klastru? - sdílení aktivit a úspora nákladů (economy of scale)	Skutečný, či potenciální účastník (člen) klastru	Motiv účasti v klastru	dotazník

Téma

<ul style="list-style-type: none"> - usnadnění prodejního a distribučního procesu - sdílení know-how a technologických postupů - snazší a efektivnější marketing - snazší přístup k finančním zdrojům - lepší reputace - jiné 			
4. Může Vám klastr pomoci ve Vaší expanzi do zahraničí	Skutečný, či potenciální účastník (člen) klastru	Motiv/ smysl účasti v klastru	dotazník
5. Jaký nejdůležitější nástroj podpory vzniku a existence klastrů si představujete? <ul style="list-style-type: none"> - dobrá legislativa a její vymahatelnost - finanční nástroje - daňové výhody či pobídky - přirozená potřeba a stimul 	Skutečný, či potenciální účastník (člen) klastru	Podpora rozvoje klastru	dotazník
6. Měly by být klastry podporovány ze strukturálních fondů EU? Jak nejlépe by měla být tato podpora cílována?	Skutečný, či potenciální účastník (člen) klastru	Podpora rozvoje klastru	interview
7. Jakou zemi považujete za best practice a proč v oblasti rozvoje klastrů?	Skutečný, či potenciální účastník (člen) klastru	Inspirace/ komparace pro rozvoj klastrů	interview
8. Identifikujte hlavní překážky, bránící většímu rozvoji klastrů v České republice.	Skutečný, či potenciální účastník (člen) klastru	Efekty/ dopady existence klastrů a determinujících podmínek	interview
9. V čem by se měl projevit nejdůležitější přínos klastru: <ul style="list-style-type: none"> - inovační podnikání - schopnost obstát v zahraniční konkurenci - rozšíření produkční kapacity firmy - snazší přístup na trhy - snazší přístup na trh práce; - získání kvalitních zaměstnanců za rozumnou cenu; - získání kvalitních výzkumných a vývojových poznatků - získání a osvojení moderních produkčních postupů - úspora nákladů - jiné přínosy 	Skutečný, či potenciální účastník (člen) klastru	Přínos klastru	dotazník
10. Jaká by měla být intenzita pokrytí klastrů a co ji determinuje? Regionální či sektorové/odvětvové uspořádání?	Skutečný, či potenciální účastník (člen) klastru	Struktura klastrů	interview
11. Jaká je preferovaná podoba klastru? <ul style="list-style-type: none"> - tvořena firmami z jednoho oboru; - tvořena firmami v rámci produkčního řetězce; - tvořena nejen firmami, ale i vědeckými, výzkumnými institucemi, školami a dalšími entitami? 	Skutečný, či potenciální účastník (člen) klastru	Struktura klastrů	interview

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU. Zdrojem dat je Eurostat.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	III-12	IV-12	V-12	III-12	IV-12	V-12
Belgie	-2,8	2,3	1,9	-1,6	1,4	-0,8	7,3	7,4	7,2	3,1	2,9	2,6
Bulharsko	-5,5	0,4	1,7	-8,9	-1,0	0,9	12,5	12,6	12,2	1,7	2,0	1,8
ČR	-4,7	2,7	1,7	-2,4	-3,9	-2,9	6,7	6,6	6,7	4,2	4,0	3,5
Dánsko	-5,8	1,3	1,0	3,3	5,5	6,5	7,6	7,6	7,8	2,7	2,3	2,1
Německo	-5,1	3,7	3,0	5,9	6,1	5,7	5,5	5,4	5,6	2,3	2,2	2,2
Estonsko	-14,3	2,3	7,6	3,7	3,6	3,2	10,8	n/a	n/a	4,7	4,3	4,1
Irsko	-7,0	-0,4	0,7	-2,9	0,5	0,1	14,4	14,2	14,6	2,2	1,9	1,9
Řecko	-3,3	-3,5	-6,9	-11,1	-10,1	-9,8	n/a	n/a	n/a	1,4	1,5	0,9
Španělsko	-3,7	-0,1	0,7	-4,8	-4,5	-3,5	24,1	24,3	24,6	1,8	2,0	1,9
Francie	-2,7	1,5	1,7	-1,5	-1,7	-2,2	10,1	10,2	10,1	2,6	2,4	2,3
Itálie	-5,5	1,8	0,4	-2,0	-3,5	-3,2	10,1	10,2	10,1	3,8	3,7	3,5
Kypr	-1,9	1,1	0,5	-10,7	-9,9	-10,4	10,0	10,1	10,8	3,5	3,6	3,7
Lotyšsko	-17,7	-0,3	5,5	8,6	3,0	-1,2	15,2	n/a	n/a	3,2	2,8	2,3
Litva	-14,8	1,4	5,9	4,4	1,5	-1,6	13,6	13,8	13,7	3,7	3,3	2,6
Lucembursko	-5,3	2,7	1,1	6,5	7,7	7,3	5,2	5,2	5,4	2,9	3,0	2,7
Maďarsko	-6,8	1,3	1,7	-0,2	1,2	1,4	11,0	10,7	10,9	5,5	5,6	5,4
Malta	-2,7	2,3	2,1	-8,3	-6,3	-3,1	5,8	5,7	6,0	2,6	3,8	3,7
Nizozemí	-3,5	1,7	1,2	4,1	7,1	9,2	5,0	5,2	5,1	2,9	2,8	2,5
Rakousko	-3,8	2,3	3,1	2,7	3,0	1,9	4,0	3,9	4,1	2,6	2,3	2,3
Polsko	1,6	3,9	4,3	-3,9	-4,6	-4,3	9,9	9,9	9,9	3,9	4,0	3,6
Portugalsko	-2,9	1,4	-1,6	-10,9	-10,0	-6,4	15,1	15,2	15,2	3,1	2,9	2,7
Rumunsko	-6,6	-1,6	2,5	-4,2	-4,4	-4,4	7,2	7,4	7,7	2,5	1,9	2,0
Slovinsko	-8,0	1,4	-0,2	-1,3	-0,8	-1,1	8,6	8,7	8,2	2,4	2,9	2,4
Slovensko	-4,9	4,2	3,3	-2,6	-3,5	0,1	13,9	13,7	13,6	3,9	3,7	3,4
Finsko	-8,4	3,7	2,9	1,8	1,4	-0,7	7,6	7,6	7,6	2,9	3,0	3,1
Švédsko	-5,0	6,1	3,9	7,0	6,9	7,2	7,3	7,3	7,8	1,1	1,0	0,9
Velká Británie	-4,4	2,1	0,7	-1,5	-3,3	-1,9	n/a	n/a	n/a	3,5	3,0	n/a
EU	-4,3	2,0	1,5	-0,8	-0,7	-0,6	10,2	10,3	10,3	2,9	2,7	2,6

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Belgie	-5,6	-3,8	-3,7	95,8	96,0	98,0	118,0	119,0	118,0	112,3	111,4	111,8
Bulharsko	-4,3	-3,1	-2,1	14,6	16,3	16,3	44,0	44,0	45,0	51,3	50,8	51,0
ČR	-5,8	-4,8	-3,1	34,4	38,1	41,2	82,0	80,0	80,0	73,1	75,2	76,7
Dánsko	-2,7	-2,5	-1,8	40,6	42,9	46,5	123,0	127,0	125,0	143,8	142,4	142,2
Německo	-3,2	-4,3	-1,0	74,4	83,0	81,2	116,0	118,0	120,0	106,1	104,3	103,4
Estonsko	-2,0	0,2	1,0	7,2	6,7	6,0	64,0	64,0	67,0	76,5	74,8	78,9
Irsko	-14,0	-31,2	-13,1	65,1	92,5	108,2	128,0	127,0	127,0	126,7	119,1	116,7
Řecko	-15,6	-10,3	-9,1	129,4	145,0	165,3	94,0	90,0	82,0	95,0	95,1	95,1
Španělsko	-11,2	-9,3	-8,5	53,9	61,2	68,5	103,0	100,0	99,0	97,8	97,1	97,4
Francie	-7,5	-7,1	-5,2	79,2	82,3	85,8	108,0	108,0	107,0	112,4	110,8	110,7
Itálie	-5,4	-4,6	-3,9	116,0	118,6	120,1	104,0	100,0	101,0	104,9	103,5	103,1
Kypr	-6,1	-5,3	-6,3	58,5	61,5	71,6	98,0	95,0	92,0	90,1	89,2	89,4
Lotyšsko	-9,8	-8,2	-3,5	36,7	44,7	42,6	51,0	55,0	58,0	76,0	72,2	74,1
Litva	-9,4	-7,2	-5,5	29,4	38,0	38,5	55,0	57,0	62,0	67,4	65,1	65,6
Lucembursko	-0,8	-0,9	-0,6	14,8	19,1	18,2	266,0	271,0	274,0	120,9	120,5	121,9
Maďarsko	-4,6	-4,2	4,3	79,8	81,4	80,6	65,0	65,0	66,0	63,4	64,9	64,3
Malta	-3,8	-3,7	-2,7	68,1	69,4	72,0	82,0	82,0	83,0	78,4	78,0	78,0
Nizozemí	-5,6	-5,1	-4,7	60,8	62,9	65,2	132,0	133,0	131,0	107,8	107,6	108,0
Rakousko	-4,1	-4,5	-2,6	69,5	71,9	72,2	125,0	126,0	129,0	108,0	106,3	106,7
Polsko	-7,4	-7,8	-5,1	50,9	54,8	56,3	61,0	63,0	65,0	58,2	61,9	60,1
Portugalsko	-10,2	-9,8	-4,2	83,1	93,3	107,8	80,0	80,0	77,0	89,2	88,2	87,5
Rumunsko	-9,0	-6,8	-5,2	23,6	30,5	33,3	47,0	47,0	49,0	57,6	58,8	59,8
Slovinsko	-6,1	-6,0	-6,4	35,3	38,8	47,6	87,0	85,0	84,0	85,6	84,6	83,5
Slovensko	-8,0	-7,7	-4,8	35,6	41,1	43,3	73,0	73,0	73,0	73,6	71,7	72,4
Finsko	-2,5	-2,5	-0,5	43,5	48,4	48,6	115,0	115,0	116,0	124,7	123,5	125,2
Švédsko	-0,7	0,3	0,3	42,6	39,4	38,4	120,0	124,0	126,0	108,5	121,6	127,8
Velká Británie	-11,5	-10,2	-8,3	69,6	79,6	85,7	111,0	112,0	108,0	96,6	100,3	101,7
EU	-6,9	-6,5	-4,5	74,8	80,0	82,5	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

